

IN MEMORIAM
DDR. MUELLER OTHMÁR
(1932-2002)¹



Szívünkben mély megrendüléssel, szomorúan meghajtott fővel állunk ma itt, hogy lerójuk kegyeletünket, és végső búcsút vegyünk a kiváló szakembertől, a tudományos élet kiemelkedő személyiségétől, egy embertől, akinek hatalmas életpályáján végigtekinteni is nehéz, és így ma belátni szinte lehetetlen az eltávozásra okozta veszteséget. Búcsúzunk dr. Mueller Othmártól...

Fájdalmas kötelességemnek teszek eleget, amikor a pályatársak, a tudományos és szakmai élet, a barátok nevében elköszönök halottunktól.

Engedjék meg, hogy felidézzem e nem mindennapi élet és pálya főbb állomásait.

Mueller Othmár 1932. március 15-én született Budapesten, ahol a Budapesti Műszaki Egyetemen folytatott tanulmányok eredményeként okleveles építészmérnöki diplomát szerzett 1954-ben. 1959-1961 között szakmérnöki tanulmányokat folytatott a Műszaki Egyetemen, hogy gazdasági szakmérnöki, majd 1962-65 között a Munkavédelmi Továbbképző Intézetben, hogy munkavédelmi szakmérnöki okleveleket szerezzen. 1965-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen doktor univ. címet adományoznak részére. A fentiek mellett 1965 és 1974 között ösztöndíjas tanulmányokat folytatott az NSZK-ban,

¹ Dr. Lukács László búcsúbeszéde - 2002. december 27.-e, Farkasréti temető, Makovecz terem

Hollandiában, Norvégiában, Dániában, Svédországban. Ezen belül 1967-ben, az akkori NDK-ban robbantástechnikai képzésen is részt vett.

1985-től kezdődően az Igazságügyi Minisztérium támogatásával bekapcsolódott a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia tudományos továbbképzésébe, ahol először kandidátusi vizsgáinak tett eleget 1993-ban, majd sikeresen védve meg disszertációját, 1995-ben a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében vehette át a hadtudomány kandidátusa tudományos fokozat oklevelét.

Német nyelven, anyanyelvi szinten beszélt. Angolul tárgyalt, publikált és előadott, oroszul és lengyelül fordított.

Tanulmányait munka mellett végezte. 1954-1955 között a Komárom megyei Tatarozó és Építő Vállalat főépítésvezetője volt, majd 1955-1977 között a Fővárosi Tanács Városrendezési és Építészeti Főosztályán dolgozott először mérnökként, majd főmérnökként, végül osztályvezetőként. 1977-ben rövid ideig a BUVÁTI szakosztályvezetője volt, ezt követően 1977-1980 között az „Április 4” Építőipari Szövetkezet elnöke. 1981-ben, sikeres pályázat útján nevezték ki az Igazságügyi Műszaki Szakértői Intézet, (később az összevont Budapesti Igazságügyi Műszaki, Könyv- és Árszakértői Intézet) igazgatójává, ahol 1996-os nyugdíjba vonulásáig dolgozott.

Munkáját, életét végigkísérte, a tudományos közéletben folytatott tevékenység. 1955 óta volt tagja az Építéstudományi Egyesületnek, ahol az építéstudomány műveléséért 1980-ban Alpár Ignác-érem, 1992-ben Egyesületi Érdemérem, 2002-ben ÉTE-díj kitüntetésekben részesült. Az Egyesület Robbantástechnikai Szakosztályának, hirtelen bekövetkezett, váratlan haláláig a vezetője, motorja, éltetője volt. 1961 óta szervezte a sikeres nemzetközi robbantástechnikai kollokviumokat, melyek közül a 9-ik 2001-ben volt, a

jubileumi, 10. szervezését pedig, a tőle ismert lelkesedéssel és energiával már elkezdte.

Két ízben megkapta az Osztrák Robbantástechnikusok „Dynamit pro pace” kitüntetését (arany és ezüst fokozatát). Tiszteletbeli tagja volt a Német Robbantástechnikai Egyesületnek és az Amerikai Nemzetközi Robbantómérnök Egyesületnek. Ugyancsak tagként segítette a Magyar Hadtudományi Társaság Műszaki szakosztályának a munkáját, és tagja volt az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Robbantástechnikai szakosztályának is.

Tudását mindig, mindenkor önzetlenül bocsátotta a szakma iránt érdeklődők rendelkezésére. Mint kiváló előadót, hallgatói tisztelettel fogadták a Munkavédelmi Képző- és Továbbképző Intézetben, ahol 1975-től a Létesítmények munkavédelme tanszék vezetője volt, a Budapesti Műszaki Egyetem Igazságügyi Szakértői Szakmérnöki tanfolyamain, a BME Mérnöktovábbképző Intézetben, a győri Széchenyi István Műszaki Főiskolán, a budapesti Rendőrtiszti Főiskolán, a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán, az akkor még Zalka Máté (ma Bolyai János) Katonai Műszaki Főiskolán és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen.

A Nemzetvédelmi Egyetemen, az oktatás mellett rendszeresen segítette leendő tudós társait, doktori értekezéseik műhelyvitáin. A 2001-ben alapított Katonai Műszaki Doktori Iskola, Katonai műszaki infrastruktúra tudományzakán egy választható tárgyat, továbbá három kutatói szemináriumot is hirdetett.

Tudjuk, hogy a születésünkkel újtárra induló élet, halálunkkal kerül lezárásra. Mégis nehéz elfogadni, hogy az az ember, akinek még szinte halljuk a hangját, szemünkkel keressük ismerős alakját - nincs többé...

Az emberekben régóta él a vágy, hogy abban a rövid kis időszakban, melyet eltöltenek ebben a földi világban, valami maradandót alkossanak, valami nyomot hagyjanak maguk után. Különböző kultúrákban, különböző fizikai megjelenési formáival találkozhatunk ennek a szándéknak.

Meggyőződésem azonban, hogy egy ember nem bronzból vagy márványból, hanem egész életével, cselekedeteivel, alkotásaival tud, vagy nem tud emlékművet emelni a maga számára.

Kheopsz fáraó, emlékét megörökítendő és megőrzendő felépíttetett egy hatalmas piramist, és az emberiség évszázadok, évezredek óta csodálja: kit is? Azokat a névtelen mérnököket, aki ezt a remekművet megtervezték, építését irányították és azokat a munkásokat, akik a kor eszközeivel ezt kiviteleztek. De kérem, hányan tudják, valóban ki is volt ez a Kheopsz fáraó?

Dr. Mueller Othmár maga alkotta emlékműve monumentalitásában elmarad a fent említett példától. De az a Robbantástechnikai szakkönyvtár, melyet minden anyagi támogatás nélkül, levelezés, sok munkával kiépített kapcsolatok révén 1969-től létrehozott, Európában egyedülálló. Az a mintegy 26 ezer kötet, mely az 1800-as évek közepétől felöleli a világ számos országában megjelent, robbanóanyagokkal, robbantástechnikával foglalkozó könyveket és tanulmányokat, a mintegy 30 ezres cikkgyűjtemény, a sok ezer prospektus és egyéb szemléltető anyag párját ritkító.

Kinek gyűjtötte mindezt? Mindannyiunknak. Végakarata szerint, az egyetem rektorával 1990-ben történt megállapodás alapján, a könyvtárat térítésmentesen, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemnek adományozta...

Képzeltbeli emlékműve részét képezi többek között az általa írt 8 szakkönyv és mintegy 500 szakcikk is, melyek különböző szakfolyóiratokban, rendezvényi kötetekben jelentek meg belföldön és külföldön egyaránt magyar, német, angol, szlovák nyelven.

Emlékét őrzik azok a konferencia előadások, melyeket Dél-Afrikában, Kanadában, Tajvanon, az NSZK-ban, Szlovákiában, Lengyelországban, Nagy Britanniában, Olaszországban, Ausztriában és Svédországban tartott. És ezek az előadások nem csak a szakember kutatásairól szóltak, ennél sokkal többet jelentettek. Hírt adtak arról is, hogy itt, Európa közepén van egy kis ország, mely nem „éhes”², hanem magyar, és gyönyörű fővárosa nem Bukarest, hanem Budapest, és ebben az országban is élnek és dolgoznak jól felkészült robbantástechnikai szakemberek.

Mert igazán ezt tekintette az elhunyt, élete egyik fő céljának: a hazai robbantástechnika képviselőinek összefogását, segítségét. Tudta, hogy egy ilyen speciális szakterület még inkább igényli a szakmai összefogást, mint egy szélesebben ismert és elismert. Tudta, hogy a szakma csak akkor tud előre lépni, ha összefog, ha erőit nem szétforgácsolja, hanem összegzi. Ezért dolgozott, szervezett nap, mint nap a nyugdíjas évek alatt is a Robbantástechnikai szakosztályban.

Valljuk be: időnként nem volt könnyű ember. Türelmetlenül, lankadatlan energiával járta a rendezvényeket és a hivatalokat, lobogott és lelkesedett és néha képtelen volt megérteni, hogy ezt a tempót mások, mi, nem mindig tudjuk követni. Igen. A nagy embereket fűtő lelkesedést, elhivatottságot a mindennapok szereplői mindig nehezen értették, értik meg...

De ő ment, kezében a tudás iránti vágy és a szakma iránti szeretet olthatatlanul lobogó fáklyájával. Ment akkor is, amikor a betegség a másik kezébe már botot kényszerített, amikor egy-egy szakmai összejöveten az egyre növekvő fájdalom miatt már egyre rövidebb ideig tudott csak részt venni.

² Utalás az angol „hungry” – éhes, és a Hungary – Magyarország időnkénti összekeverésére

Nem kímélte magát, és nem hagyta, hogy ezt mások megtegyék helyette. A szeptemberi Haditechnikai Szimpózium szervezésénél - tudva, nincs igazán jól - az előadásokra felkérő meghívót nem küldtem el Neki. Egy hét múlva hívott telefonon, hogy lesz egy ilyen rendezvény (máshonnan megtudta), küldene egy előadást. A következő héten megkaptam...

Az utolsó cikket december 6-án, a Magyar Hadtudományi Társaság, Műszaki szakosztályának évváró ülésén adta ide. Mondta: nem küldöm postán, így biztosabban megkapod... Szombaton még beszélünk telefonon...

Othmár! Az általad elvetett magból sarjadt növényke nem marad gondozatlan, a fáklya nem lesz gazdátlan. A magyar robbantó társadalom szegényebb lett egy nagy alakjával, és gazdagodott egy legendával.

Emlékműved szilárd és csodálatos. A könyvtárakban, a könyvtárakban kutató szakemberek nap, mint nap találkozhatnak és találkozni fognak könyveiddel, cikkeiddel, tanulmányaiddal, melyekből azt is meg fogják tudni, hogy az ezredforduló környékén élt egyszer egy ember ebben az országban, aki sokat, nagyon sokat tett a hazai robbantástechnikáért. Csak egy élet munkáját áldozta rá...

Pihenj békében, emlékedet megőrizzük.

DDr. Mueller Othmár végakarátának megfelelően, a Robbantástechnikai szakkönyvtár a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Tudományos Könyvtárának állományába kerül, önálló gyűjteményként. A költözést követően, a ZMNE Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar főépületének 3. emeletén lesz látogatható (Budapest, Üllői út 133-135), a Tudományos Könyvtárral egyeztetett időpontban (tel.: 1-432-9000 / 41-267 mellék)

A könyvtárral kapcsolatos szakmai tevékenység továbbvitelével, az elhunyt, dr. Lukács Lászlót bízta meg (tel: 1-456-1081).